

BU SAYIMIZDA

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev:

"Hər iki ölkənin nəqliyyat-tranzit potensialı böyükdür və bu sahədə əlverişli infrastruktur yaradılıb"

Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistanda səfərdə olub

Fevralın 4-5-də Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistanda səfərdə olub.

Səh. 2

Gəmiçilikdə əmindirlər ki, dənizçi gənclər daha böyük uğurlara imza atacaqlar

ASCO-da Gənclər Günü münasibətilə tədbir keçirilib

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də (ASCO) şirkətin müxtəlif strukturlarında çalışan gənclərin, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının və Dənizçilik Kollecinin fəal tələbələrini iştirakı ilə 2 fevral – Gənclər Günü münasibətilə tədbir keçirilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlandı.

Səh. 3

TƏBRİK EDİRİK!

"İnsan sevdiyi işlə məşğul olanda çətinlikləri az hiss edir"

Çətin olamı bacarmaq onun həyat fəlsəfəsidir. Hədəf və məqsəd çatmaq üçün var gücü ilə çalışırlardandır.

Səh. 4

ASCO-da dalğıcıların istifadə etdiyi havanın tərkibinin yoxlanılması üçün əməli tədbirlər görülür

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də (ASCO) bütün sahələrdə çalışan işçilərlə bərabər, dalğıcıların da təhlükəsizliyi və sağlamlığının təmin edilməsi məqsədi ilə ciddi tədbirlər həyata keçirilir.

Səh. 5

Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir vəziyyəti öyrənilir

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunda Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir vəziyyəti öyrənilir.

Səh. 6

Stolüstü tennis həvəskarları qüvvələrini smayblar

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində (ASCO) idmanın digər növləri kimi, stolüstü tennis də maraqlı böyükdür.

Səh. 8

Hesab edirəm ki, Azərbaycan xarici siyasətlə bağlı nümunəvi ölkə sayıla bilər. Bizim xarici siyasətimiz daxili siyasətimizin məntiqi davamıdır. Uğurlu xarici siyasət aparmaqla biz özümüzü mümkün olan xarici risklərdən qoruyuruq və buna nail oluruq. Bəzən bizim xarici siyasətimizi tarazlaşdırılmış siyasət kimi qələmə verirlər. Ancaq mən hesab edirəm ki, bizim xarici siyasətimiz milli maraqlar üzərində qurulub. Milli maraqlar diktdir ki, biz bütün ölkələrlə işgüzar, bərabər hüquqlu, bir-birinin işinə qarışmamaq şərti ilə münasibətlər quraq və qurmuşuq - qonşularımızla, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrlə, eyni zamanda, Avropa ölkələri ilə. Yəni, biz buna nail ola bilmişik, eyni zamanda, öz milli maraqlarımızı həmişə lazımı səviyyədə qoruyuruq və qoruyacağıq. Bizim dünyadakı rolumuzu və bizə olan münasibəti əks etdirən çox parlaq bir nümunə var. Bir neçə il bundan əvvəl Azərbaycan 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilmişdir. Yəni, bu da beynəlxalq aləmin mütləq əksəriyyətidir. Azərbaycana göstərilən hörmət, rəğbət, dəstək bu sasvermədə özünü büruzə verdi.

Əlbəttə, ən başlıca vəzifə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllidir. Azərbaycan bu istiqamətdə hüquqi cəhətdən, siyasi cəhətdən və bütün başqa cəhətlərdən öz mövqelərini möhkəmləndirir. Bizim ərazi bütövlüyümüz danışıqlar mövzusu deyil, heç vaxt olmayıb və heç vaxt olmayacaqdır. Azərbaycan ərazi bütövlüyü bütün dünya tərəfindən tanınmış və son illərdə bu istiqamətdə əlavə addımlar atılıb. Mənim bir çox xarici həmkarlarımla imzaladığım sənədlərdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə böyük dəstək göstərilir. Avropa İttifaqı ilə keçən il imzalanmış Tərəfdaşlıq Prioritetləri Sənədində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərinin toxunulmazlığı haqqında xüsusi bənd var. Beynəlxalq təşkilatlar, BMT, onunun Baş Assambleyası, Təhlükəsizlik Şurası bizim xeyrimizə, yəni, ədalətli əks etdirən qətnamələr qəbul ediblər. Qoşulmama Hərəkatının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, ATƏT-in və digər təşkilatların qəbul etdiyi qərarlar bizim mövqeyimizi möhkəmləndirir. Bütün bunlar münaqişənin həlli üçün hüquqi baza, hüquqi əsas yaradır və bu da bizim mövqeyimizi möhkəmləndirir. Biz çox böyük təbliğat işi aparırıq, yəni, həqiqətləri çatdırırıq. Müxtəlif ölkələrdə təqdimatlar keçirilir, Xocalı soyqırımının tanidilməsi prosesi uğurla gedir, müharibə ilə bağlı həqiqətləri çatdırırıq. Beləliklə, beynəlxalq ictimaiyyətdə düzgün fikir yaranır. Çünki onlar həqiqəti bilməlidirlər. Ona görə bütün lazımı tədbirlər görülüb.

Bununla paralel olaraq, bizim iqtisadi gücümüz, hərbi gücümüz artır. Aprel döyüşləri və ötən il keçirilən uğurlu Naxçıvan əməliyyatı bizim gücümüzü, peşəkarcılığımızı göstərdi. Biz strateji yüksəklikləri

azad etmişik, biz strateji kommunikasiyalara nəzarət edirik. Bütün bunlar münaqişənin həlli üçün çox önəmli zəmin yaradır. Ona görə biz bu məsələ ilə bağlı öz siyasətimizi davam etdirəcəyik. Biz daha güclü olmalıyıq və biz güclənirik. Ölkə qarşısında duran vəzifələrdən biri də iqtisadi gücümüzü artırmaqdır və bu istiqamətdə işlər aparılır. İqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi istiqamətində işlər görülür. Biznes mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində yaxşı nəticələr var. Dünya Bankının son "Doing Business" hesabatında Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək 25-ci yerə layiq görüldü. Baxın, dünya miqyasında biznes şəraitinə görə Azərbaycan 25-ci yerdədir. Biz bunu nəyin hesabına əldə etmişik? Ancaq

islahatlar hesabına. İslahatlar davam etdiriləcək. Bu islahatlar nəticə verir. Biz islahat naminə islahat aparmırıq. Biz məqsədyönlü, düşünülmüş addımlar atırıq ki, ölkəmizin inkişafına yeni təkən verək, hələ də həll olunmamış problemləri həll edək, nöqsanları, xoşagəlməz halları, çatışmayan məqamları aradan götürək və bunu edirik. Buna nail olmaq üçün əlbəttə ki, gənclərin çox böyük dəstəyi olmalıdır. Biz bunu hiss edirik və görürük.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

(Fevralın 1-də Bakı Konqres Mərkəzində Azərbaycan Gəncləri Gününa həsr olunan müşavirə toplantısındakı nitqindən)

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında 2019–2022-ci illər üçün nəqliyyat sahəsində Əməkdaşlıq Proqramının təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında 2019–2022-ci illər üçün nəqliyyat sahəsində

2018-ci il noyabrın 22-də Aşqabad şəhərində imzalanmış Əməkdaşlıq Proqramı təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Əməkdaşlıq Proqramı qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Əməkdaşlıq Proqramının qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan döv-

lətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Türkmənistan Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 yanvar 2019-cu il.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında iki ölkənin limanları vasitəsilə dəniz nəqliyyatı ilə beynəlxalq daşımaların inkişafı haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında iki ölkənin limanları vasitəsilə dəniz nəqliyyatı

ilə beynəlxalq daşımaların inkişafı haqqında 2018-ci il noyabrın 22-də Aşqabad şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə

və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların

yerinə yetirildiyi barədə Türkmənistan Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 yanvar 2019-cu il.

Xocalı soyqırımının iyirmi yeddinci ildönümü haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Xocalı soyqırımını iki yüz ildən çox müddətdə təcvüzkar erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı apardığı etnik təmizləmə və soyqırım siyasətinin qanlı səhifəsidir. Bu qanlı faciədən 27 il ötür. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Xocalı şəhərinə hücum etmiş, bütün beynəlxalq hüquq, o cümlədən beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozaraq oraya zirehli texnika yeritmiş, şəhərin dinc əhalisinə misli görünməmiş qəddarlıqla divan tutmuşlar. Ermənistan silahlı qüvvələrinin mühasirəsində qalmış şəhər sakinlərindən 613-ü, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq və 70 qoca öldürülmüş, 487 dinc sakin ağır yaralanmış, 1275 nəfər isə girov götürülmüşdür.

Xocalı soyqırımını törətməklə Ermənistan Azərbaycanı qarşı hərbi təcavüzün miqyasını daha da genişləndirmiş, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin hüduqlarından kənara çıxaraq Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonlarını işğal etmişdir. Bunun nəticəsində 20 min soydaşımızın həyatına son qoyulmuş, 50 mindən çox insan yaralanmış və əlil olmuş, torpaqlarımızın 20 faizi işğala məruz qalmışdır. Dünya tarixinin ən qanlı faciələrindən biri sayılan Xocalı soyqırımını XX əsrdə erməni sovinizminin mahiyyətini aşkara çıxaran təkbizolunmaz tarixi gerçəklikdir.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinə, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, Qoşulmama Hərəkatının, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının və eləcə də digər beynəlxalq qurumların qərarlarına baxmayaraq, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bu günədək beynəlxalq hüququn normaları və prinsip-

ləri, ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində öz həllini tapmamışdır.

"Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində gerçəkləşdirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq dünyanın bir sıra ölkələrində bu soyqırımla bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilmiş və, bəşəriyyət aleyhinə bu cür ağır cinayətə beynəlxalq miqyasda hələ hüquqi qiymət verilməmişdir.

2016-cı ilin Aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızın bir qismini işğaldan azad etmiş, uğurlu Naxçıvan əməliyyatı ilə 11 min hektar ərazi nəzarətimizə keçmişdir. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün bizim kifayət qədər hərbi gücümüz, iqtisadi potensialımız və siyasi iradəmiz vardır. Mövcud status-quo qəbuləlməzdir və Ermənistanın işğalçı

qüvvələrinin torpaqlarımızdan çıxarılması tələbi daim gündəmdədir. Azərbaycan xalqı və dövləti Xocalı faciəsini heç vaxt unutmur və unutmayacaqdır. Xocalı faciəsinin iyirmi yeddinci ildönümü ərzində şəhidlərin xatirəsini dərin hüznə yad edərək və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Xocalı soyqırımının iyirmi yeddinci ildönümü ilə bağlı tədbirlər planını hazırlayıb onun həyata keçirilməsini təmin etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 fevral 2019-cu il.

Fevralın 4-5-də Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistanda səfərdə olub. Nümayəndə heyətində iqtisadiyyat və kənd təsərrüfatı nazirləri, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin, "Azərbaycan Dəniz Gəmiçiliyi", "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi", "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-lərin rəhbər şəxsləri və sahibkarlar təmsil edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfər çərçivəsində hər iki ölkənin rəsmilərinin və sahibkarların iştirakı ilə dəyirmi masa keçirilib, Azərbaycan-Özbəkistan iqtisadi əlaqələrinin genişləndirilməsi istiqamətləri müzakirə olunub.

Iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev iki ölkənin iqtisadi-ticarət əməkdaşlığının dərinləşməsi üçün böyük potensial olduğunu vurğulayaraq, energetika, sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat, ticarət, turizm, mədəniyyət, İKT, innovasiyalar və digər sahələrdə əlaqələrin inkişaf perspektivlərini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, ölkələrimiz arasında birgə tədbirlər, biznes forumlar, sərgilər təşkil edilir, qarşılıqlı investisiya qoyuluşları həyata keçirilir: "Azərbaycanda ticarət, sənaye, nəqliyyat, xidmət və sair sahələrdə Özbəkistan kapitalı 30-dək şirkət fəaliyyət göstərir. 2018-ci ildə ticarət dövriyyəsi 46,5 faiz artıb. Bununla belə, ticarət dövriyyəsinin artırılması üçün potensial böyükdür. Bu potensialın reallaşdırılması məqsədilə həyata keçiriləcək tədbirlərdən biri kimi cari ilin ikinci yarısında Özbəkistana ticarət missiyasının təşkilini planlaşdırılır".

Azərbaycan iqtisadiyyatı barədə məlumat verən Ş.Mustafayev qeyd edib ki, son 15 ildə ümumi daxili məhsul 3,3 dəfə, qeyri-neft sektoru 2,8 dəfə, sənaye 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,7 dəfə, ticarət dövriyyəsi 3,5 dəfə, qeyri-neft ixracı 4,2 dəfə artıb, ölkə iqtisadiyyatına 250 milyard ABŞ dolları investisiya qoyulub: "Qazanın uğurları, ölkəmizdəki əlverişli biznes və investisiya mühiti

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev: "Hər iki ölkənin nəqliyyat-tranzit potensialı böyükdür və bu sahədə əlverişli infrastruktur yaradılıb" Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistanda səfərdə olub

beynəlxalq reyting təşkilatları tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Təsəvvür deyildir ki, Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında Azərbaycan öz mövqeyini 32 pillə yaxşılaşdıraraq 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşıb və 10 ən islahatçı ölkə sırasına daxil edilib".

Iqtisadiyyat naziri Özbəkistanlı iş adamlarını Azərbaycandakı əlverişli işgüzar şəraitdən yararlanmağa, sənaye parklarında və məhəllələrdə birgə müəssisələrin təşkilinə dəvət edib.

Azərbaycanın əlverişli geostreji mövqədə, "Şimal-Cənub", "Cənub-Qərb" və "Şərq-Qərb" nəqliyyat dəhlizlərinin kəşifində yerləşdiyini, ölkəmizin böyük tranzit potensialını vurğulayan Ş.Mustafayev logistika-tran-

zıt sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi imkanlarını, Özbəkistanın ölkəmizin nəqliyyat-tranzit potensialından daha geniş istifadə edə biləcəyini diqqətə çatdırıb: "Hər iki ölkənin nəqliyyat-tranzit potensialı böyükdür və bu sahədə əlverişli infrastruktur yaradılıb".

Vurğulanıb ki, bu infrastrukturdan və potensialdan istifadə olunmaqla nəqliyyat-tranzit sahəsində əlaqələrin inkişafı üçün imkanlar genişdir.

Iqtisadiyyat naziri əsrlər boyu xalqlarımız arasındakı dostluğa və dövlət başçılarının siyasi iradəsinə əsaslanan yüksək səviyyəli siyasi münasibətləri vurğulayıb, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəklədiyini görə Özbəkistan tərəfinə minnət-

darlıq edib. Qeyd edib ki, Özbəkistanın ədalətli mövqeyi ölkələrimiz və xalqlarımız arasında dostluq, qardaşlıq münasibətlərinin ruhuna tam uyğundur.

Özbəkistanın Baş nazirinin müavini Eler Qəniyev ölkəsinin Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduğunu vurğulayaraq, Azərbaycan nümayəndə heyətinin Özbəkistana səfərinin, aparılan müzakirələrin iki ölkənin iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsində əhəmiyyətli olacağını qeyd edib, ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı istiqamətləri barədə fikirlərini bölüşüb.

Dəyirmi masada Azərbaycanın kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, Özbəkistanın kənd təsərrüfatı naziri Jamşid Xocayev, investisiya və xarici

ticarət naziri Sardor Umurzakov çıxış edərək iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, qarşılıqlı investisiya qoyuluşu, kənd təsərrüfatı sahəsində təcrübə, bu sahədə tətbiq olunan qabaqcıl texnologiyalar və yeniliklər, pambıqçılıq, ipəkçilik və digər sahələrdə təcrübə mübadiləsinə, əməkdaşlığa dair fikirlərini bölüşüb. Tədbirdə özbəkistanlı investorların ölkəmizdəki aqroparklara cəlb olunması, ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi və sair məsələlər müzakirə edildi.

Həmçinin sahibkarlar arasında ikitərəfli formatda işgüzar görüşlər keçirilib, müzakirələr aparılıb.

Səfər zamanı Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistanın Baş naziri Abdulla Aripovla görüşüb. Iqtisadiyyat naziri Ş.Mustafayev Özbəkistanla əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu, əməkdaşlığın genişlənməsində dövlət başçılarının qarşılıqlı səfərlərinin, keçirilən görüşlərin mühüm əhəmiyyətini qeyd edib. Görüşdə xalqlarımız arasında qardaşlıq əlaqələrinə və dövlət başçılarının siyasi iradəsinə əsaslanan yüksək səviyyəli münasibətlərin iqtisadi sahədə əməkdaşlığın inkişafı üçün geniş imkanlar açdığı vurğulanıb.

Bildirilib ki, əlaqələrimiz 2004-cü ildə imzalanmış Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Bəyannaməyə uyğun olaraq inkişaf edir. İndiyədək Azərbaycan və Özbəkistan arasında 110-dan çox sənəd imzalanıb. Hər iki ölkənin iqtisadiyyatının davamlı inkişafı ikitərəfli ticari-iqtisadi əlaqələrin inkişafı üçün

yeni imkanlar yaradır. Ölkələrimiz arasında sənaye, kənd təsərrüfatı, tekstil, xalçaçılıq, ipəkçilik, məişət texnikası istehsalı və digər sahələrdə əməkdaşlıq perspektivləri böyükdür. Azərbaycan və Özbəkistan arasında əməkdaşlığın mühüm istiqamətlərindən biri də nəqliyyat-tranzit əlaqələridir. Ölkələrimiz arasında dəmiryolu və hava nəqliyyatı, beynəlxalq avtomobil daşımaları, tranzit yükdaşımalarının tənzimlənməsi sahələrində müqavilələr imzalanıb.

Azərbaycanın tranzit yükdaşımaları sahəsində etibarlı və stabil tərəfdaş olduğunu vurğulayan Ş.Mustafayev nəqliyyat-logistika strukturları arasında birgə və uzunmüddətli əlaqələrin genişləndirilməsini, bu sahədə məlumat mübadiləsinin hər iki ölkə üçün əhəmiyyətini vurğulayıb.

Özbəkistanın Baş naziri A.Aripov dövlət başçılarının siyasi iradəsinə, xalqlarımız arasında tarixən mövcud olan dostluq əlaqələrinin vurğulayaraq, hər iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən dəyirmi masanın, görüşlərin samərəli olduğunu, aparılan müzakirələrin ikitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsində önəmini qeyd edib.

Görüşdə investisiya, ticarət, nəqliyyat-tranzit, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə əməkdaşlıq imkanlarından daha geniş və samərəli istifadə edilməsi, tranzit daşımaların artırılması üçün əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin Özbəkistana səfəri çərçivəsində hər iki ölkənin aidiyyəti dövlət qurumlarının rəhbərləri arasında da görüşlər keçirilib və əməkdaşlığın inkişafı perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti "Bakan Tex" tekstil fabriki, "ArTel" elektrik məişət texnikası, "Uzbekpaksoano" ipək, "Uzaqotexsano" məişət texnikası istehsalı müəssisələrinin fəaliyyəti ilə tanış olub.

Qulu Kəngərli

Fevralın 4-də Milli Məclisin müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin iclası keçirilib.

Milli Məclis sədrinin birinci müavini, komitənin sədri Ziyafət Əsgərov gündəlikdəki məsələlər barədə məlumat verib.

Ziyafət Əsgərov xatırladı ki, 2018-ci ilin avqustunda Xəzər dənizinin statusu ilə bağlı böyük tarixi əhəmiyyətə malik olan Konvensiya imzalanıb. Bununla əlaqədar iyirmi ildən çox danışıqlar gedib, işlər görüldü. Bu, bizim üçün tarixi qələbədir. Bu, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xarici siyasətinin qələbəsidir.

Qeyd edilib ki, "2010-cu il 18 noyabr tarixli "Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahə-

Xəzər dənizinin statusu ilə bağlı Xəzər dənizi ölkələri arasında imzalanan Konvensiya böyük tarixi əhəmiyyətə malikdir

sində əməkdaşlıq haqqında" Sazişə Xəzər dənizində mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizədə əməkdaşlıq üzrə" Protokolun

orqanları arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı fəaliyyət üzrə" Protokolun təsdiq edilməsi haqqında", "2010-cu il 18 noyabr tarixli "Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişə Xəzər dənizində terrorçuluqla mübarizədə əməkdaşlıq üzrə" Protokolun təsdiq edilməsi haqqında", "2010-cu il 18 noyabr tarixli "Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişə Sorhəd

haqqında" və "Xəzər dənizində insidentlərin qarşısının alınması haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə" qanun layihələri Azərbaycanın milli maraqlarına cavab verir və Konvensiyanın imzalanmasından sonra Xəzər dənizində irəliləyən məsələləri özündə əks etdirir.

"Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında", "Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında" qanunlarda, Cozaların İcrası və İnzibati Xətalər Məcəllələrində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin birinci oxunuşda təqdim edən Z.Əsgərov bildirib ki, təklif olunan dəyişikliklər redaktə xarakterlidir.

Türkmənistan Birinci Xəzər İqtisadi Mediaforumunun keçirilməsinə hazırlaşır

Bu il avqustun 12-də "Avaza" turizm zonasında Birinci Xəzər İqtisadi Mediaforumu keçiriləcək. Türkmənistan bu tədbirə hazırlaşmağa başlayıb. Rəsmi halda ki, Xəzər dənizi ölkələrinin tarixdə ilk belə iri forumu Xəzər günü ilə eyni vaxtda düşür.

Fevralın 5-də Türkmənistan Ticarət-Sənaye Palatasında qarşılıqlı regional iqtisadi foruma həsr edilmiş beynəlxalq mediaforumu keçirilib.

Türkmənistanın Rusiya Federasiyasında səfirliyinin müşaviri Sərdar Dürdiyev mediaforumunun açılış mərasimində çıxış edib. O qeyd edib ki, tarixdə ilk dəfə belə bir forumun məhz Xəzər hövzəsində

dünyanın ən iri regionunda keçirilməsi təşəbbüsü 2014-cü il sentyabrın 30-da Xəzər dənizi ölkələrinin dövlət başçılarının IV sammitində Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov tərəfindən irəli sürülüb. Mərasim iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb ki, keçən il avqustun 12-də Xəzər dənizi ölkələrinin dövlət başçılarının V sammitində Türkmənistan liderinin bu təşəbbüsü keyfiyyətcə yeni məzmun kəsb edib. Prezident Qurbanqulu Berdiməhəmmədov vurğulayıb ki, Xəzərdə beşərəfli qarşılıqlı fəaliyyətin samərəsi çox çətin dövlətlərimizin ticari-iqtisadi və nəqliyyat proseslərinə cəlb edilməsi dərəcəsi sənəddir. O əmin olduğunu bildirib

ki, 2019-cu ildə Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun keçirilməsi bütün Xəzər dənizi ölkələrinin bu istiqamətdə öz səylərini birləşdirməyə hazır olmasını təsdiqləyəcək. Nəticə olaraq, bu monada Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun Xəzər dənizi ölkələrinin dövlət başçılarının növbəti sammitinin və Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun Türkmənistanda keçirilməsi barədə ideyalarının dəstəklənməsi bütün qonşu ölkələrin yüksək etimadını əks etdirir.

Türkmənistan Prezidenti yanında Xəzər dənizi məsələləri üzrə Dövlət Müəssisəsinin sədri Mirat Atacanov qeyd edib ki, forumun keçirilməsi konsepsiyanın layihəsi baxılmaq üçün Türkmənistan liderinə təqdim edilib. Bununla əlaqədar Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov vurğulayıb ki, Xəzər regionu ölkələri ilə samərəli əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi Türkmənistanın xarici siyasət kursunun prioritet vektorudur. Regional və regionlararası geosiyasi və geoiktisadi proseslərdə Xəzərin strateji əhəmiyyəti, onun mühüm tranzit-nəqliyyat və logistika qovşağı kimi rolu Xəzər dənizi ölkələrinin saylarını daha da birləşdirmək zərurətini yaradır. Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Baş nazirə və daxili işlər nazirə Birinci Xəzər İqtisadi Forumunun keçirilməsinə hərtərəfli hazırlaşmaq barədə tapşırıqlar verib. Vurğulanıb ki, qarşılıqlı hadisə Xəzər dənizində və ətraf regionlarda iqtisadi, ticari və investisiya əməkdaşlığı prosesinə güclü qurucu impuls verəcək, Xəzər Avrasiyada yeni məkan formalaşmasında mühüm rol oynayacaq, müasir global meyillərə cavab verən beynəlxalq əhəmiyyətli iri nəqliyyat-tran-

zıt qovşaqlarından birinə çevriləcək.

Tədbirdə Birinci Xəzər İqtisadi Forumuna həsr edilmiş videofilm göstərilib. Sonra regional iqtisadi forum üçün hazırlanmış rəsmi saytın təqdimatı keçirilib.

Türkmənistan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (TDX) sədri Bekdurdı Amansariyevin moderatorluğu ilə keçirilən "Xəzər dənizinin enerji və nəqliyyat sistemlərinin iqtisadi inkişafı" mövzusunda plenar iclasda Türkmənistan energetika nazirinin müavini Batır Xudayberdiyev, Beynəlxalq Neft və Qaz Universitetinin kafedra müdiri Nuryağdı Suvxanov, Türkmənbaşy Beynəlxalq Limanının marketinq şöbəsinin rəisi Əziz Nazarov və "Türkmənneft" Dövlət Konserminin hasilatın bölgüsü idarəsinin rəisi Şöhrət İlamonov maruzələrlə çıxış ediblər.

"Diyar" jurnalının baş redaktoru Qurbanqulu Orazquliyevin moderatorluğu ilə keçirilən "Xəzər dənizində turizm və ticari-iqtisadi əməkdaşlıq" mövzusunda plenar sessiyada Türkmənistan Dövlət Turizm Komitəsi sədrinin müavini Akınnyaz Ağamiradov, xarici iqtisadi əlaqələr idarəsi rəisinin müavini – Türkmənistan Ticarət və Xarici İqtisadi Əlaqələr Nazirliyinin xarici iqtisadi əlaqələrin təhlili şöbəsinin rəisi Sərdar Ataklıyev, "Rısqal" qəzetinin baş redaktoru Gülcemal Qurbanova və Türkmənistan Maliyyə və İqtisadiyyat Nazirliyinin dövlət maliyyəsinin cəmlənməsi və iqtisadi siyasət idarəsinin rəisi Qalina Romanova maruzələrlə çıxış ediblər.

Sonda KIV nümayəndələrini maraqlandıran suallara cavab verilib.

Ross Uilson: "Azərbaycanda regionun ən böyük limanı olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı tikilib"

"Azərbaycanın və Gürcüstanın birgə iştirakı ilə həyata keçirilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu və digər nəqliyyat layihələri regionun inkişafı ilə yanaşı, Avropanın enerji təhlükəsizliyində, eləcə də Avropa ilə Asiyanın birləşdirilməsində mühüm rol oynayır. Potensial olaraq, bu layihələrin əhəmiyyəti daha da artacaq."

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Ross Uilson Tbilisidə PACE şirkətlər qrupu və ABŞ hökumətinin Xarici Özal İnvestisiya Korporasiyası (OPIC) arasında Potensialın tikintisinə dair müqavilənin imzalanma mərasimində deyib. Diplomat bildirib ki, Azərbaycanda regionun ən böyük limanı

olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı tikilib. Batumidə Anakliya Dərin Dəniz Limanının tikintisi davam edir. Tikinti işləri başa çatdıqdan sonra üç liman arasında əlaqələr daha da genişləncək. Bu da İpək yolunun, Şərq-Qərb magistralının daha da genişlənməsində, beynəlxalq yük və sənəmin daşımalarının həcmində artırılmasında mühüm rol oynayacaq. Eyni zamanda, bu, Azərbaycan və Gürcüstan xalqlarının rifahının yüksəlməsinə xidmət edəcək.

Xətayi Əzizov

Gürcüstan və Azərbaycan Avropa ilə Asiya arasında böyük bir körpüdür

"Gürcüstan ilə Azərbaycan arasında çox uğurlu əməkdaşlıq edirlər. Birgə həyata keçirdiyimiz enerji və nəqliyyat layihələri ölkələrimizin nüfuzunu və əhəmiyyətini daha da artırır. Bu gün qətiyyətlə deyə bilərik ki, Azərbaycan və Gürcüstan Avropa ilə Asiya arasında böyük bir körpüdür."

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri jurnalın müəssisəsinin Tbilisi şöhrinin meri, Gürcüstanın sabiq energetika naziri Kaxa Kaladze söyləyib.

Mer deyib ki, bu gün Tbilisidə daha bir beynəlxalq əhəmiyyətli nəqliyyat layihəsinin əsası qoyuldu. Yeni Poti limanının tikintisi ilə bağlı müqavilə imzalandı. Bu limanın tikintisi başa çatdıqdan sonra uğurlarımız daha da artacaq.

K.Kaldze deyib: "Regionumuzda Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı kimi böyük bir terminal var. Poti limanı və dərin özüllü Anakliya limanı istifadəyə verildikdən sonra böyük bir dəniz ticarəti şəbəkəsi yaranacaq. Bununla da biz, təkcə Avropa və Asiya üçün deyil, dünya üçün əhəmiyyətli, vacib tərəfdaşa çevriləcəyik."

Xətayi Əzizov

Rauf Vəliyev: "Gəmiçiliyin rəhbərliyi qarşıda duran çətin və şərəfli vəzifələrin həllində gənclərin istedad və bacarığına, təşəbbüskarlığına arxalanır"

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev 2 fevral – Gənclər Günü münasibəti ilə Gəmiçilikdə çalışan gəncləri və gələcəyin dənizçilərini təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

"Əziz gənclər!

2 fevral – Gənclər Günüdür.

Ölkəmizdə gənclər siyasətinin əsasını qoyan Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin iyirmi iki il əvvəl imzaladığı müvafiq Sərəncamla təsis etdiyi 2 fevral – Gənclər Günü Azərbaycan gəncliyinə töhfəsi də saymaq olar.

Gəncləri həmişə cəmiyyətdə gedən proseslərin önündə görmək istəyən Ulu öndər gələcəyin qurucularının öz imkan və bacarıqlarını gerçəkləşdirə bilmələrinə xüsusi önəm verirdi.

Ulu öndərin əsasını qoyduğu gənclər siyasətinin möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən müasir dövrün tələblərinə uyğun davam etdirilməsi

sayəsində ölkəmizdə gənclər siyasəti keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Təsadüfi deyil ki, gənc nəslin hərtərəfli inkişafı və səmərəli fəaliyyəti üçün geniş imkan yaradan Azərbaycanın uğurlu gənclər siyasəti hazırda bir sıra ölkələrdə model kimi qəbul olunur.

Gənclər Siyasəti üzrə I Qlobal Forumun Azərbaycanda keçirilməsi, "Gənclər sahəsində Bakı Öhdəlikləri"nin qəbul edilməsi ölkəmizin gənclər siyasəti sahəsində uğuru əks etdirir. Son illərdə ardıcılıqla qəbul edilmiş və uğurla həyata keçiriləndə olan "Azərbaycan gənclə-

rinin İnkişaf Strategiyası (2015-2025-ci illər)", "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə Dövlət Programı" gənclərin fərdi inkişafı üçün geniş imkanlar yaradır.

Gənc nəslin təlim-tərbiyəsinin yüksək səviyyədə qurulmasında, yeniyetmələrin sabahın layiqli vətəndaşları kimi yetişməsinə Birinci vitse-prezident, Azərbaycanın birinci xanımı, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi olduğu Heydər Əliyev Fondunun da xidmətləri böyükdür.

Gənclər siyasətinin uğurla həyata keçirilməsinə Fondun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin sədri Leyla Əliyeva da töhfəsini əsirsizdir. Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təşkilatlanması, ölkəmizlə bağlı haqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması, ətraf mühitin mühafizəsində gənclərin enerji və potensialından geniş istifadə olunma-

si işində Leyla xanımın mühüm xidmətləri var.

Azərbaycanın parlaq gələcəyinin təminatçısı olan gənclər də borclu qalmır, onlara bəslənən ümidləri layiqincə doğrultmağa çalışırlar. Bu gün Azərbaycan gəncləri layiqli vətəndaş kimi cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fəallıq göstərir, ölkəmizin iqtisadi və hərbi qüdrətinin artması, siyasi nüfuzunun yüksəlməsi, milli-mənəvi və ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanan vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmləndirilməsi işinə əhəmiyyətli töhfə verir. Dövlət başçısının sözləri ilə desək: "Gənclər cəmiyyətimizin fəal üzvləri kimi ölkəmizin güclənməsində əsas rol oynayırlar. Mən gənclərin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm. Həm beynəlxalq müstəvidə, həm ölkə daxilində mən görürəm ki, bu gün böyüyən gənclər xalqa, dövlətə bağlıdır. Bu, çox önəmli şeydir."

Bütün ölkələr kimi, müstəqil Azərbaycan Respublikasının da gələcəyi gənclərdən asılı olacaqdır. Bu baxımdan bu gün ölkəmizdə gənclik adına görülən bü-

tün işlər – gənclərin intellektual yüksəlişinə sərmayə qoyulması, fərdi keyfiyyət və qabiliyyətlərinin inkişaf etdirilməsi, milli ruhda tərbiyə olunması... Azərbaycanın mənafeyinə xidmət edir.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin çoxmənzilli kollektivinin də böyük bir hissəsini yüksək vətəndaşlıq hisslərinə malik yeniyetmə və gənclər təşkil edir. Gəmiçiliyin rəhbərliyi də qarşıda duran çətin və şərəfli vəzifələrin həllində onların istedad və bacarığına, təşəbbüskarlığına arxalanır. Gənclərimizin ümidləri doğrultduqlarını müşahidə etmək isə çox sevindiricidir.

Əziz gənclər! Sizi Gənclər Günü münasibəti ilə samimi-qəlbən təbrik edir, sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, təhsildə və əməkdə yeni-yeni uğurlar arzulayırıq.

Bayramınız mübarək!

Rauf Vəliyev,
"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri"

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də (ASCO) şirkətin müxtəlif strukturlarında çalışan gənclərin, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının və Dənizçilik Kollecinin fəal tələbələrini iştirakı ilə 2 fevral – Gənclər Günü münasibətilə tədbir keçirilib.

Gəmiçilikdə əmindirlər ki, dənizçi gənclər daha böyük uğurlara imza atacaqlar

ASCO-da Gənclər Günü münasibətilə tədbir keçirilib

Prezident İlham Əliyevin ardıcıl səyləri nəticəsində ölkədə gənclərin fəallığı artır, onların Azərbaycanın dövlət idarəetmə strukturlarına cəlb edilməsi işi gündə-gündə genişlənir. "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin fəaliyyətində də gənc kadrların mühüm rol oynadığını

Tədbir Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlanıb.

İki hissədə ibarət tədbirin ilk hissəsində ASCO-nun əməkdaşları müxtəlif mövzularda çıxış ediblər.

Uzaq səfərlər kapitanı, ADDA-nın müəllimi Muxtar Axundov çıxışını ASCO-da gənc və perspektivli dənizçilərin yetişdirilməsi mövzusunda həsr edib.

Muxtar Axundov çıxışında ADDA-nın tarixi, onun keçdiyi inkişaf yolu, burada təhsilin üstünlükləri, tələbə-gənclər üçün yaradılan geniş imkanlar barədə də ətraflı məlumat verib.

Keyfiyyət, sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi və ətraf mühitin mühafizəsi departamentinin rəisi Ələkbər Əzizli "SƏTƏMM mədəniyyətinin gənclər arasında inkişafının vacibliyi" haqqında danışdı. ASCO-da təhlükəsiz və sağlam iş şəraitinin yaradılması və əməyin mühafizəsi istiqamətində mühüm tədbirlərin həyata keçirildiyini deyən departament rəisi bildirdi ki, bunun nəticəsində Cəmiyyətdə SƏTƏMM mədəniyyəti göstəriciləri ildən-ildə yüksəlir.

Xəzər Dəniz Neft Donanmasının "Mərdəkan" gəmisinin böyük mexaniki Humay Məmmədov "Yaxşı dənizçi olmaq üçün nələrlə lazımdır?" sualı ətrafında maraqlı çıxış edib. O, dənizçi işinin çox məsuliyyətli olmasına diqqət çəkib. Qeyd edib ki, dənizçi öz işinə xüsusi sevgi və həssaslıqla yanaşmalıdır. Bundan başqa, iradəli və səbrli olmaq da bu peşə sahiblərindən tələb olunan vacib xüsusiyyətlərdəndir.

"ASCO-nun strategiyası" haqqında isə Strateji inkişaf və investisiya layihələri departamentinin rəisi Təriyel Mirzəyev danışdı. Departament rəisi

bildirdi ki, ASCO yaradığı vaxtdan fəaliyyətini beynəlxalq standartlara uyğun təşkil edib. Şirkətdə mütəmadi həyata keçirilən islahatlardan geniş söz açan Təriyel Mirzəyev Cəmiyyətdə gənclərə yönəlik xüsusi layihələrin icra olunduğunu vurğulayıb.

Tədbirdə "Təqaüd Proqramı" üzrə İsveçin Malmö şəhərində yerləşən "World Maritime University"-də magistr təhsili almış ASCO-nun İstismar-kommersiya departamentinin əməkdaşı Akşin Muxtarov və "Columbia Shipmanagement Ltd"-nin gəmilərində təcrübə keçmək üçün seçilmiş Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının növbə köməkçisi Samir Cabarov da çıxış ediblər. Onlar ASCO-da istedadlı və perspektivli gənclərin xarici ölkələrdə təhsil almaları və dənizçilik sahəsində beynəlxalq təcrübəyə dərinləşməyi yüksək dəyərləndiriblər.

Səmimi şəraitdə keçən tədbirin ikinci hissəsində gənclər "Açıq mikrafon" vasitəsilə onları düşündürən sual-

larla müəracət ediblər. Suallar əsasən ASCO-nun kadr siyasəti, tədris və iş-təhsil təcrübələrinin təşkili, sosial problemlərin həlli, donanmanın yeniləndirilməsi, tələbələrə işlə təminatı və s. məsələlər ətrafında olub. Bütün sualları ASCO rəhbərliyi ətraflı cavablandırılıb.

Bundan başqa, tədbirin keçirildiyi məkanda xüsusi təkliflər qutuları da yerləşdirilib. Gənclər təklif, rəy və fikirlərini yazıb qutulara atıblar. Təklif, rəy və fikirlərin dəyərləndirilməsi bildirilib.

Tədbirin yekununda ASCO sədrinin birinci müavini Mübariz Cabbarov çıxış

etdi. Gənclər gününün mahiyyətindən danışan Sədr müavini Ümummilli lider Heydər Əliyevin gənclərə daim qayğı ilə yanaşdığını və Gənclər Günü'nün təsis edilməsinin həmin qaygının təzahürü olduğunu bildirdi.

Mübariz Cabbarov deyib ki, hazırda

diqqət çəkən Sədr müavini yaxşı təhsil alan, peşəkar gənclərin bundan sonra da Gəmiçilikdə layiq olduqları vəzifələrdə çalışa biləcəklərini deyib.

Mübariz Cabbarov Heydər Əliyev Fondunun gənclərin hərtərəfli inkişafı üçün gerçəkləşdirdiyi layihələrdən də söz açdı. Qeyd edib ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşan layihələr Azərbaycan gəncliyinin dünyadakı maraqlarını layiqincə təmsil edir.

Tədbirin sonunda ASCO-nun kadr ehtiyatlarının planlaşdırılması, əməkdaşların bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, onların xidməti fəaliyyətin qiymətləndirilməsi, sosial təminatının yaxşılaşdırılması, mükafatlandırma və həvəsləndirmə, təhlükəsiz və sağlam əmək şəraitinin təmin edilməsi kimi vacib məsələlərdən bəhs olunan "İnsan sərəvətimizdir" sənədli filmindən fragmentlər nümayiş olundu.

TƏBRİK EDİRİK!

“İnsan sevdiyi işlə məşğul olanda çətinlikləri az hiss edir”

Çətin olanı bacarmaq onun həyat fəlsəfəsidir. Hədəf və məqsədə çatmaq üçün var gücü ilə çalışırlardır.

Bir vaxtlar dənizçi olmaq, bu peşənin öyrəndinə çevrilmək onun üçün xəyal idi. İndi isə o, nəinki sevimli peşəsinə yiyələnib, hətta yüksək mükafata – Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə dəniz nəqliyyatının inkişafında xidmətlərinə görə “Tərəqqi” medalına layiq görülüb.

Söhbət Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının “Gəmi elektroavtomatikası” kafedrasının müdiri Elşən Sultanovdan gedir.

Elşən Sultanov 1983-cü il sentyabrın 10-da Xaçmaz rayonunun Həbibkənd kəndində dünyaya göz açıb. 2000-ci ildə Yeni həyat qəsəbəsində N. İsayev adına orta məktəbin 11-ci sinfini bitirib. Elə həmin il Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının «Gəmilərin elektrik avadanlıqları və avtomatikası» ixtisasına qəbul olub. 2004-cü ildə bakalavriat səviyyəsini başa vuraraq magistratura pilləsi üzrə təhsilini davam etdirib.

Elmə sonsuz marağının ilk bəhrəsini 2012-ci ildə görüb. «Asinxron intiqallı gəmi yedək bucuğadının avtomatik idarə sisteminin işlənməsi və tədqiq» mövzusunda dissertasiyanı uğurla müdafiə edib. 2013-cü ildən texnika üzrə fəlsəfə doktoru, 2016-cı ildən dosentdir. 24 elmi məqalənin, 15 fənn proqramının, 3 məşğələ və 7 metodik göstərişin müəllifidir. İki dərs vəsaiti və dörd dərslik çap etdirib. Akademiyanın Tədris-Metodik qrupunun elmi katibidir.

Elşən müəllim, karyeranız qısa bir sayahət edək? Nə vaxt və haradan başladınız?

–2007-ci ilin oktyabrından 2008-ci ilin sentyabrından Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında «Gəmi elektrik avadanlığı» kafedrasında istehsalat təlimi üzrə usta, 2008-ci ilin sentyabrından həmin kafedrada laboratoriya müdiri, 2010-cu ilin sentyabrından assistent, 2013-cü ilin oktyabrından «Gəmi elektrik avadanlığı» kafedrasında baş müəllim, həmçinin Elektromexani-

ka və radioelektronika fakültəsinin dekan əvəzi vəzifəsində çalışmışam. 2014-cü ilin sentyabrından 2015-ci ilin sentyabrına qədər “Gəmi elektrik avadanlığı” kafedrasının müdiri vəzifəsində fəaliyyət göstərmişəm. Bir müddət “Gəmi elektrotexnikası” fakültəsinin dekanı olmuşam. Hazırda “Gəmi elektroavtomatikası kafedrası”nın müdiriyəm. Bircə bunu deyə bilərəm ki, insan sevdiyi işlə məşğul olanda çətinlikləri az hiss edir.

- Bu gün Azərbaycanda dənizçilik təhsilinin vəziyyətini necə qiymətləndirirsiniz? Bu sahədə hansı üstünlüklərimiz var?

– Azərbaycanda dənizçilik təhsilinin tarixi XIX əsrin sonlarından başlasa da, Dövlət Dəniz Akademiyasının müstəqillik dövründə yaranması dənizçilik təhsilinin inkişafının yeni mərhələsinin başlanğıcı oldu. Respublikamız dəniz ölkəsi olduğundan yüksəkixtisaslı dənizçi kadrlar hazırlayan ali təhsil müəssisəsinin əhəmiyyətini çox gözəl bilən Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü və Nazirlər Kabinetinin 1996-cı il 15 iyul tarixli qərarı ilə Bakı Dəniz Yolları Məktəbinin bazasında Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası yaradıldı. Hazırda Akademiyamızın diplomu dünyanın 170-dən çox ölkəsində tanınır. ADDA dünyanın 11 ölkəsinin 18 universiteti ilə ikitərəfli əməkdaşlıq edən ali təhsil müəssisəsidir.

Gəmiçiliyin donanması müasir gəmilər hesabına zənginləşdikcə, Akademiyamızın tədris prosesi də yeni trenajorlarla təmin edilir və laboratoriya şəbəkəsi genişlənir. Tədrisin dünya standartlarına cavab verməsi məqsədilə Akademiyamızın müasir avadanlıq və trenajorlarla təchizatı ardıcıl şəkildə davam etdirilir.

Bir sıra beynəlxalq dənizçilik qurumlarının üzvü olan və müvafiq sertifikatlarla malik Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası ötən illərdə olduğu kimi, yeni tədris ilində də bu istiqamətdə fəaliyyətini genişləndirir. Belə ki, 2018-ci ildən ADDA-da “Dəniz nəviqasiyası mühəndisliyi” ixtisasında ingilis dilində tədrisə başlanıb.

- Elşən müəllim, dəniz və dənizçiliyin günümüzdəki rolunu necə qiymətləndirirsiniz?

– Dünyanın nəqliyyat sektorunu dəniz sferası olmadan təsəvvür etmək çətindir. Xəzərin qoynunda yerləşən Azərbaycanda da dəniz nəqliyyatı bütün zamanlarda öz əhəmiyyətini saxlayıb. Müstəqillik qazanıldıqdan sonra, xüsusən son illərdə respublikamızda dəniz nəqliyyatının inkişafına daha böyük dəstək və qayğı göstərilir. Dənizin həm strateji, həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən həyatımızda rolu çox böyükdür.

- Tələblərinizə təhsildən əlavə daha nələri məsləhət görürsünüz?

– Əlavə biliklə yiyələnsinlər, dənizçiliklə bağlı ədəbiyyatla maraqlansınlar, texnologiyamızın inkişaf etdiyi bir dövrdə internet vasitəsilə bu sahədə baş verən yenilikləri izləsinlər, idmanla məşğul olsunlar və dil öyrənsinlər.

- Rəhbəri olduğunuz kafedranın fəaliyyəti ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

–“Gəmi elektroavtomatikası” kafedrasında hazırda 7 dosent, 8 baş müəllim, 4 assistent və 1 köməkçi tədris heyəti çalışır. Beş laboratoriya otağı var. Bundan başqa, bu yaxınlarda “Gəmilərin elektrik avadanlığı” adlı laboratoriya fəaliyyətə başlayıb. Burada əksər fənlərin laboratoriya işlərinə yerinə yetirmək mümkündür. Eyni zamanda bir neçə ixtisas fəni həm də “Sabit Orucov” gəmisində tədris edilir.

“Gəmi elektroavtomatikası” kafedrasının əməkdaşları ilə “Gəmi elektrik avadanlığının texniki və iqtisadi göstəricilərinin yüksəldilməsi” sahəsində elmi tədqiqat işi aparmış və mühüm nəticələr əldə etmişik. Belə ki, vintinin addımı tənzim olunan gəmilərdə sinxron generatorunun əvəzinə asinxronlaşmış val generatoru tətbiq etməklə baş mühərrikin fərqlənən tezliyini təxminən 30-40%-ə qədər dəyişməsinin mümkün olması, iqtisadi cəhətdən əlverişli rejimdə işləməsi, bununla da yanacaq və yağa 20%-ə kimi qənaət olunması tədqiq edilmişdir. Tədqiqat işinin nəticəsində asinxronlaşdırılmış sinxron val generatorunu elektrik mühərriki kimi işə salan və onun asinxron, eləcə də sinxron mühərrik kimi işləməsinə təmin edən sxem işləni, asinxronlaşdırılmış sinxron val generatorunda yükün və fırlanma sürətinin dəyişməsinə yaranan keçid prosesinin işlənməsi və bu prosesin yaxşılaşdırılması üçün təkliflər hazırlanıb.

Hazırda kafedramızda mənim rəhbərliyim altında gəmi köməkçi mexanizmlərinin texniki göstəricilərinin yüksəldilməsi sahəsində tədqiqat işləri davam etdirilir.

-Yəqin hələ də yüksək mükafatın sevincini yaşayırsınız?

–Bəli, Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin 160 illik yubileyi ərsəsinə dövlət başçımızın Sərəncamı ilə “Tərəqqi” medalına layiq görülməyim təkcə mənə yox, doğmalarımı, tanışlarımı da çox sevindirir. Buna görə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevə və ASCO-nun sədri Rauf Vəliyevə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Çalışacağam ki, etimadı əməli işlərimlə doğruldum.

Rövşən ABDURƏHMANOV

Məhəmməd Cavad Zərif:
“İran Xəzəryanı ölkələrlə birgə layihələr həyata keçirməyə hazırdır”

İran Xəzəryanı ölkələrlə birgə layihələr həyata keçirməyə hazırdır.

Bu sözləri İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif türkmenistanlı həmkarı Rəşid Meredov ilə görüşündə deyib. Nazir bildirib ki, Xəzəryanı ölkələr arasında əsasən tərəflər bərabər hüquqlara malikdirlər. Bu Konvensiyaya gəmiçilik, nəqliyyat, ticarət sahələrində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün böyük imkanlar açıb.

Onun sözlərinə görə, İran Xəzəryanı ölkələrlə əlaqələrin inkişafında maraqlıdır.

Rabil Kətanov

Xatırladaq ki, uzun sürən danışıqlardan sonra ötən ilin avqustunda Aktauda Xəzəryanı ölkələrinin hüquqi statusuna dair Konvensiya imzalanıb. Qeyd edək ki, 1996-cı ildən davam edən danışıqların nəticəsində imzalanan Konvensiyaya əsasən tərəflər bərabər hüquqlara malikdirlər. Bu Konvensiyaya gəmiçilik, nəqliyyat, ticarət sahələrində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün böyük imkanlar açıb.

Qazaxıstan parlamenti senatı Xəzərin hüquqi statusu haqqında Konvensiyayı ratifikasiya edib

Qazaxıstan parlamenti senatı (yuxarı palata) Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyayı ratifikasiya edib.

Xatırladaq ki, avqustun 12-də Aktau şəhərində keçirilən Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısının yekunu olaraq, Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkmənistan, İran və Rusiya prezidentləri Xəzər dənizinin

hüquqi statusu barədə Konvensiya imzalayıblar. Sənəd üzərində işlər 1996-cı ildən bəri davam edib.

Konvensiyayı sərəməli şəkildə həyata keçirmək üçün müntəzəm beş-tərəfli məsləhətlərin aparılmasına dair xüsusi mexanizm, Xəzər məsələləri üzrə yüksək səviyyəli işçi qrupu yaradılıb.

İlahə Əhmədova

Rusiya XİN rəhbəri:
“Xəzər beşliyi” ölkələri bizim mehriban tərəfdaşlarımızdır

Xəzərin Hüquqi Statusu haqqında Konvensiyada nəzərdə tutulduğu kimi, bu regionda vəziyyətə görə yəqin “Xəzər beşliyi” ölkələri (Rusiya, Azərbaycan, İran, Qazaxıstan və Türkmənistan) məsuliyyət daşımalıdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov bu fikri Həştərxan vilayətinin qubernatoru səlahiyyətlərini icra edən Sergey Morozovla görüşdə söyləyib.

Nazir deyib: “Rusiya ilə bərabər “Xəzər beşliyi”nin iştirakçıları olan dörd ölkənin hamısı – Azərbaycan, Qazaxıstan, İran və Türkmənistan xarici siyasətinin başqa istiqamətləri üzrə bizim mehriban tərəfdaşlarımızdır. Biz çox istəyirik ki,

Xəzər regionu, Konvensiyada nəzərdə tutulduğu kimi, orada baş verən bütün hadisələrə görə “Xəzər beşliyi”nin məsuliyyət daşıdığı region kimi qalsın”.

S.Lavrov onu da qeyd edib ki, RF XİN Rusiya regionlarının, ilk növbədə Həştərxan vilayətinin bu işə töhfəsini yüksək qiymətləndirir.

Sergey Morozov isə öz növbəsində bildirib ki, Həştərxan vilayəti qonşu dövlətlərlə əlaqələrini davam etdirir. Məsələn, regionun nümayəndə heyəti mart ayında Türkmənistan sərəməli planlaşdırır, Azərbaycan və Qazaxıstan ilə fəal qarşılıqlı əlaqələr davam edir.

Fəridə Abdullayeva

Fədakar müəllim

Ömür yolu dənizdən keçənlərin bir çoxu Məmməd Hüseynqulu oğlu Yaqubovu bu gün də böyük hörmətlə xatırlayır. Bu, təsadüfi deyil. Dənizdə iz qoyanların hər birinin təhsil aldığı illərdə kamil mütəxəssis kimi yetişməsində Məmməd müəllimin böyük zəhməti olub.

Məmməd Yaqubov 1931-ci il fevralın 5-də Bakı şəhərində anadan olub.

1944-1947-ci illərdə Bakı yunqa məktəbində təhsil alan Məmməd Yaqubov birinci dərəcəli gəmi maşinisti ixtisasına yiyələnib. Oxumağa ara verməyib, əvvəlcə təhsilini Bakı Dəniz Yolları Məktəbində, 1951-ci ildən isə Odessa Dəniz Donanması Mühəndisləri İnstitutunda davam etdirib. Ali təhsil ocağını 1956-

ci ildə “Gəmi güc qurğularının istismarı üzrə mühəndis-texnik” diplomu ilə bitirən Məmməd Yaqubovu Bakı Dəniz Yolları Məktəbinə müəllim göndərilib.

Bütün həyatını dənizçi kadrların hazırlanmasına həsr edən Məmməd müəllim müxtəlif illərdə Bakı Dəniz Yolları Məktəbində şöbə rəisi, tədris hissə üzrə rəis müavini, Odessa Dəniz Donanması Mühəndisləri İnstitutunun Bakı filialı qiyabi şöbəsinin rəisi, 1973-1991-ci illərdə Bakı Dəniz Yolları Məktəbinin rəisi işləyib. Bu gün diplomu bütün dünyada tanınan Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası da 1996-cı ildə məhz Məmməd müəllimin uzun illər rəhbərlik etdiyi Bakı Dəniz Yolları Məktəbinin bazasında yaradılıb.

Sevda ABDULLAYEVA

İşdən qorxmadı, çətinliyə heç vaxt boyun əymədiyi üçün şərəfli və mənalı bir ömür yaşayıb. Taleyini gəmiçiliklə bağladığı üçün keçirdiyi iftixar hissini isə çox vaxt gözlərindən oxumaq olurdu.

Gülhüseyn Ağahüseyn oğlu Bağırov 1942-ci il fevralın 16-da Bakı şəhərində anadan olmuşdur. Uşaqlığı Böyük Vətən müharibəsi illərinə təsadüf etdiyindən asan keçməmişdir. Həyatı çətinliklər, erkən yaşlarında bərkə-boşa düşməsi onu həm də yaxşı oxumağa vadar edib.

Gülhüseyn Bağırov əmək fəaliyyətinə 1960-cı ildə Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin keçmiş “Paris Kommunası” adına Gəmi Təmiri Zavodunda çilingər kimi başlamışdır. İstehsalatdan ayrılmadan Odessa Dəniz Donanması Mühəndisləri İnstitutunda mühəndis-mexanik ixtisasına yiyələnmişdir. Ali təhsil ocağını 1965-ci ildə müvəffəqiyyətlə bitirən G. Bağırovun peşəkarlığı, təşkilatçılıq qabiliyyəti, işgüzarlığı diqqətdən yayınmamışdır. Müxtəlif vaxtlarda “Paris Kommunası” adına Gəmi Təmiri Zavodunda texnik-konstruktor, mühəndis-konstruktor və usta vəzifələrində çalışan Gülhüseyn

Bağırov 1979-cu ildə daha məsul vəzifəyə – Xəzər Dəniz Neft Donanması idarəsinə baş mühəndis təyin olunmuşdur. Bu vəzifədə işləyərək Ələkbər Süleymanov, Qurban

Abbasov, Natiq Əliyev, Əhməd Zeynalov, Sayad İbrahimov, Xoşbəxt Yusifzadə, Abdulla Qasimov kimi korifeylərlə birgə çalışmış, özünü bacarıqlı, peşəkar mütəxəssis kimi tədiqləmişdir.

Əsl mühəndisə xas düşünmə qabiliyyəti ilə seçilən Gülhüseyn Bağırovun Xəzər Dəniz Neft Donanmasında yeni texnika və texnologiyaların tətbiqində, bir sıra sahə obyektlərinin vaxtında istismara verilməsində böyük xidməti olmuşdur.

Gülhüseyn Bağırov keçmiş Sovet ittifaqının Moskva, Kalininqradd, Sankt-Peterburq, Murmansk, Həştərxan və digər şəhərlərində, eləcə də, Polşa, keçmiş Yuqoslaviya, Finlandiya və sair ölkələrdə xidməti eza-miyyətlə olmuş və rəhbərlik tərəfindən ona həvalə olunmuş tapşırıqların həllinə nail olmuşdur.

Donanmanın ixtisaslı mütəxəssislərlə təmin olunmasında da yaxından iştirak edən Gülhüseyn Bağırov gənc mütəxəssislərə

böyük diqqət və qayğı ilə yanaşmış, onlara daim dəstək olmuşdur.

Gülhüseyn Bağırov 1994-cü ildə yeni yaradılmış “MAKDOK” müştərək müəssisənin baş direktoru təyin edilmiş və ömrünün sonunadək -2000-ci ildə vəzifədə çalışmışdır.

“Əsrin müqaviləsi”nin müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsində G. Bağırovun rəhbərlik etdiyi “MAKDOK”-un sərəməli fəaliyyəti olmuşdur.

Bacarıqlı təşkilatçı, xeyirxah insan, həyatının böyük bir hissəsini Neft Donanmasının inkişafına həsr etmiş yüksəkixtisaslı mütəxəssis Gülhüseyn Ağahüseyn oğlu Bağırovun əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

İlyas Babirov,
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının İcraçı Nəzarət, Kargüzarlıq və Təsərrüfat İşləri Şöbəsinin müdiri

Aral dənizinin qurumuş hissəsində şirin su tapılıb

Aral dənizinin cənub-qərb hissəsində, Qaraqalpaqstanda yerləşən keçmiş "Dirçəliş" adasında şirin su tapılıb.

Bu barədə "CA-NEWS" Mərkəzi Asiya xəbər xidməti bildirir. Şirin su Aral dənizinin qurumuş hissəsindəki ərazinin 260-280 metr dərinliyində, Cənubi Aral dənizinin hövzəsinin dibində tapılıb.

Saniyədə 7 litr çıxan suyun minerallaşma dərəcəsi 3 qram, cədlüğü isə 6 milliqram təşkil edir. Priaralye Hidrogeoloji ekspedisiyasının

rəhbəri Şavkat Olimovun sözlərinə görə, istifadəyə yararlı olan şirin su mənbəli bulaqlar Qaraqalpaqstanın Çimbay, Taxtakupir və Qarazak rayonlarını əhatə edir.

Yanvarın 26-da şirin suyun verilməsi ilə bağlı yerli və respublika səviyyəli məmurların iştirakı ilə təntənəli mərasim təşkil edildi.

Məmurlar bildiriblər ki, şirin suyun hazırda quruyan dənizin ərazisinə qayıtması Priaralyenin ağır ekoloji vəziyyətini tədricən yaxşılaşdıracaq.

Buzlaqların əriməsi dəniz suyunun 57,2 metr qalxmasına səbəb ola bilər

ABŞ-ın Kaliforniya Universitetinin alimləri müəyyən ediblər ki, Antarktidada buzlar qırx il əvvəl olduğundan altı dəfə çox əriyir. Ərimə prosesinin güclənməsi yaxın on ildə dənizlərin səviyyəsinin qalxmasına səbəb ola bilər.

"Proceedings of the National Academy of Sciences" jurnalında dərc olunmuş məqalədə deyilir ki, 1979-1989-cu illərdə Antarktidada hər il 40 milyard ton buz əriyib. 2009-cu ildən isə bu rəqəm 252 milyard tona çatıb. Dənizlərdə suyun səviyyəsinin bir millimetr qalxması üçün 360 milyard ton buzun əriməsi lazımdır. Alimlər bildirirlər ki, hətta daha dayanıqlı ərazi sayılan Cənub qütbü də global istiləşmənin təsirinə məruz qalıb.

Tədqiqatçıları narahat edən odur ki, karbon qazının emissiyasının artması global fəlakəti daha da yaxınlaşdırır. Onlar əlavə ediblər ki, 2100-ci ildə Yer kürəsində global quraqlıq, isti, güclü tufanlarla yanaşı,

dəniz səviyyəsinin 1 metr qalxması da gözlənilir. Bu, insanların yaşadığı adaların, o cümlədən Maldiv və Seyşelin su altında qalmasına, şirin su mənbələrinin yox olmasına gətirib çıxaracaq. XX əsrin əvvəlindən etibarən dənizlərin səviyyəsi 20 santimetr artıb.

Məqalədə qeyd olunur ki, Antarktidada bütün buzlaqların əriməsi dəniz suyunun 57,2 metr qalxmasına səbəb ola bilər. Bu prosesin güclən-

məsi isə nəhəng buz dağlarının okeana batması nəticəsində onların istisna ilə əhatə olunmasıdır. Güclü qar yağması bunun qarşısını almamışdır, lakin bu amil son illər buz təbəqəsinin əriməsinə əngəl ola bilmir. 1979-cu ildən bəri Payn Aylend buz dağı trilyon tondan çox buz itirib, Tueytsa buzlağında isə ərimə 634 milyard ton olub. Ən çox buz təbəqəsinin yerləşdiyi Şərqi Antarktidada da iqlim dəyişməsi hiss olunur.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

Özlərini olduğundan ağıllı göstərməyə çalışanlarda harda yoxdur ki?

Pis əməllər insanın nə vaxtsa yanacağı atəşdir. Odlu oynamağın.

Sabahımı itirməmək üçün bu günümü uduzمامalıyam.

Hər adamın "məsləhət"inə qulaq asmayı. Bəziləri çox baha başa gələ bilər. İtirənlər çox olsa da, çörək tapanlar azdır.

Başqa şeylərə deyər bilmərəm, amma işə çox az adam yararır.

Ucuz tutduğumuz üçün manat ucuzlaşır?

Bahaçılıqdırsa, yaxşılıq niyə ucuz satılır?

Ova gedənlərin şikar olmaq ehtimalı da var.

Yalanı axıra kimi danışan da var, ömrünün axırına kimi yalan danışan da.

İşə qəbul zamanı alçaq dağları vəd edənlərdən işə qəbul olunandan sonra yalnız alçaq əməllər gözləməliyəm?

Tamıdıklarımın çoxu yaddaş xəstəsidir. Yaxşılığı tez unudurlar.

Gördükləri işlə aldıkları maaşı müqayisə edəndə, çox yerdə neçə vakansiya tapmaq olar.

Heç görmüsünüz ki, canavarı qurban kəsinlər? Qurban lazım olanda, qoyun və həm də yaxşı qoyun axtarırlar.

Layihə olmayanları qabağa çox buraxanda arxası bizə olur.

Düzün qənimti olan nə qədər adam tanıyıram. Hərçənd onlara heç adam demək də olmaz.

"Şedevr" nədirsə, çox adam elə bilir "şedevr" yaradır...

Qoribədir, vurma cədvəlini bilməyənlərin əksəriyyəti ara vurmağı əla bilir.

Yaxşı ki, çox adamla mənim aramda ara çoxdur.

Maraqlıdır, orta məktəbi birtəhər, ali məktəbi dayısı ilə bitirənlər lazım olan o qədər kitabı nə vaxt oxudular ki, indi alim kimi danışsınlar?

Baxın, Bethovenin, Motsartın, Bramsın, Çaykovskinin... əsərlərini dinləyənlərin dinləmək mədəniyyətinin olmamasına siz inanırsınız?

Yaltaqlar yenə meydan sulayırlar. Sularını kəsmək də belə çətinidir?

Nə vaxta kimi iş vaxtı gözə dəyməyənlər başqa vaxt göz çıxarırlar?

Mən həyatda dərsdən başqa heç nə götürmədim.

Başqalarının maaşı artanda nədənsə mənim işim artır.

Heç qələmlə yazanda bu qədər adam özünü yaxşı qələmə vermirdi.

Yalan min ola bilər, həqiqət həmişə bir olur.

Bütün saxta şeylərlə müqayisədə tək-cə saxta insanlar heç vaxt "sınırlar".

Bu gün hamıdan uzaq duracağam. Yalan eşitmək istəmirəm.

Bəzi "jurnalistlər" elə bilirlər ki, qəzetlər bağlansa, onların özlərinin sava-dı artacaq. Nə bilim, vallah! İnam yaxşı şeydir.

Yalanlar işə yarayan yerdə görülən iş heç nəyə yaramaz.

Əylmək istəyən, nə qədər istəyirsə, əylsin. Mənim allergiyam var.

Yaxşı ki, bəziləri çox yuxarıdan gedir. Üzlərini görmədiyim üçün qanımda qalarım.

Kimə etibar edirəmsə, dostum da odur.

Adamları düz yoldan başqa, hara desən, çəkən var.

Bəziləri hörmətdən savayı, hər şey qazanacağı bacarır.

Gözüməndən düşənlərin də gözlərindən göz yaş düşməsin.

Baş olmayanların "Baş üstü!"sindən nə çıxar?

Adam var, harda desən, adam da var, kimə desən işləyər.

Mən bəzilərdə günah yox, yaxşı nə işə axtarıram. Ola bilməz ki, insanın ümumiyyətlə, yaxşı heç nəyi olmasın.

Rasif TAHİROV

Lüksemburq ictimai nəqliyyatdan istifadənin pulsuz olduğu ilk ölkə olacaq

Gələcək il martın 1-dən etibarən Avropa İttifaqının ikinci ən kiçik ölkəsi Lüksemburqda ictimai nəqliyyatın bütün növlərindən istifadə pulsuz olacaq. Avtobus, tramvay və qatardan istifadə edən hər bir sərnişinin bilet avazına şəxsiyyətini təsdiqləyən sənədi göstərməsi kifayət edəcəkdir.

Bu barədə məlumatı bu ölkənin infrastruktur naziri Fransua Bauş təsdiqləyib. Onun sözlərinə görə, bu addımla da dünyada ilk ölkə olaraq Lüksemburqda ictimai nəqliyyat pulsuz olacaq. İnsanları ictimai nəqliyyatdan istifadəyə həvələndirməyə xidmət edən bu addım dövlətə hər il 41 milyon avroya başa gələcək. Nazir həmçinin vurğulayıb ki, bu tədbirlər sayəsində nəqliyyat müəssisələrində iş yerləri

ixtisar edilməyəcək və heç bir kadr azaldılması baş verməyəcək.

Bununla belə qatarlarda 1-ci sinif vaqonlarda səfər etmək istəyən sərnişinlər əvvəlki qaydada bilet almalı olacaqlar.

Lüksemburq 2023-cü ilədək dəmir yolu infrastrukturunun inkişafına 2,2 milyard avro sərməyə yatıracaq və ölkədəki bütün avtobuslar 2030-cu ilədək elektrik müəssisələri ilə əvəz ediləcək.

Elgün Niftali

"Qırmızı dəniz" turizm layihəsinin ümumi planı təsdiq edilib

Səudiyyə Ərəbistanında "Qırmızı dəniz" turizm layihəsinin ümumi planı üzrə direktorlar şurası dünyada ən ambisiyalı turizm layihələrindən biri olan "Qırmızı dəniz" inkişafı layihəsinə bəyənib.

"WATG" və "Buro Hapold"

şirkətləri tərəfindən işlənib hazırlanmış Qırmızı dəniz inkişafı layihəsinin planına kurort zonasının dizaynı daxildir. Layihə üzərində dünya şöhrətli konsaltinq və mühəndis ofisləri qrupu işləyib.

2022-ci ildə başa çatacaq birinci mərhələdə beş adada 3000 nömrəlik

Asya Hacızadə

Ən böyük sualtı park inşa olunacaq

Bəhreynin hakimiyyət orqanları bu ilin yayına kimi sahəsi 100 min kvadratmetr olan dünyada ən böyük sualtı tematik park inşa etmək niyyətindədirlər.

Bəhreyn Turizm İdarəsinin, Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Ali Şurasının və Əzəl sektorun birgə layihəsi olan sualtı park ilk növbədə unikal ekoturizm obyekti kimi yaradılacaq. Parkın tikintisinə ən yaxın vaxtlarda başlanacaq. İnşaat işləri ətraf mühitə

heç bir ziyan vurulmadan aparılacaq.

Bəhreyn Kralı, Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Ali Şurasının prezidenti Həməd bin İsa Al Xəlifənin şəxsi nümayəndəsi Şeyx Abdulla bin Həməd Al Xəlifə bildirib ki, ən yüksək beynəlxalq ekoloji standartları rəhbər tutan Krallıq dəniz mühitini toxunulmaz şəkildə qoruyub saxlamağa çalışır. O deyib: "Biz Bəhreyni ekoturizm və dəniz faunasının mühafizəsi sahəsində dünya liderinə çevir-

məyi planlaşdırırıq".

İndiyədək suyun altında qalmış ən böyük təyyarə - 70 metr uzunluğunda "Boeing 747" sualtı parkın mərkəzi obyekti olacaq. Burada mirvari evi, süni riflər və digər obyektlər də yaradılacaq. Ekoloji təmiz materialardan inşa olunacaq tikililər mərcan liflərinə və onların sakinlərinə heç bir ziyan vurmuyacaq. Əksinə, sualtı park onurğasız orqanizmlərin, xüsusilə istridyolərin çoxalmasına şərait yaradacaq.

Sualtı kompleksdə dayıvıqlı məşğul olmaq, dəniz flora və faunasını tədqiq etmək mümkün olacaq. Park yerli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə dayıvıqlı cəlb edəcək, dayıvıqlı turları isə ətraf mühitin, xüsusən sualtı aləmin qorunub saxlanılmasının əhəmiyyəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandıracaq.

Emil Eyyubov

Yeni paytaxta 51 min dövlət məmuru köçürüləcək

Misir hökuməti 51 min dövlət məmurlarını Qahirədən yeni inşa edilən inzibati paytaxta köçürülməsi barədə planlarını açıqlayıb.

Qahirədən 49 kilometr şərqdə yeni paytaxtın inşası Misir Prezidenti Əbdül Fəttah ə-Sisinin təşəbbüsü ilə 2017-ci ildə başlanıb. Misir hökumətinin bu genişmiqyaslı layihəni həyata keçirməkdə əsas məqsədi 19 milyondan çox əhali olan Qahirəni boşaltmaq arzusudur. Yeni paytaxta parlamentin üzvləri, 31 nazirliyin və digər dövlət qurumlarının əməkdaşlarının köçürülməsi

2020-ci ildə başlanacaq. Bu proses iki mərhələdə həyata keçiriləcək və artıq hansı qurumun nə vaxt köçürülməyi barədə növbə tərtib olunub.

Misirin yeni paytaxtının tikintisinə "ağıllı" texnologiyalardan istifadə edilir. Oraya köçəcək məmurlar öncə informasiya texnologiyalarının bilməsi, kompüterdən istifadə bacarığı və ingilis dilini bilməsi barədə imtahan verəcəklər, çünki hökumət qurumlarının işində kağızdan istifadə istisna olunur.

Xatırladaq ki, Misirin tək-cə inzibati deyil, həm də iqtisadi paytaxtı olacaq bu şəhərdə 5 milyona qədər insanın yaşayacağı, əsas dövlət qurumlarının və xarici səfirliklərin yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Şəhərin ərazisində hazırda beynəlxalq hava limanı da inşa edilir.

Asya Hacızadə

Təhlükəsiz ölkələr

"Global Finance" jurnalının dünyanın ən təhlükəsiz ölkələrini reytingini tərtib edib.

RIA Novosti agentliyi xəbər verir ki, reytingin hazırlanması üçün əsas meyarlar kimi hərbi münaqişənin baş vermə ehtimalı, vətəndaşların həyatına təhlükə səviyyəsi, iqtisadi inkişaf səviyyəsi, habelə təbii fəlakətin baş vermə ehtimalı nəzərdə keçirilib. Siyahıda 1-ci yerdə İslandiya, 2-ci və 3-cü

yerlərdə müvafiq olaraq İsveçrə və Finlandiya dayanaraq ən təhlükəsiz ölkələr hesab edilib. İlk onluğa, həmçinin Portuqaliya, Avstriya, Norveç, Qatar, Sinqapur, Danimarka və Yeni Zelandiya daxil edilib.

ABŞ cinayətin yüksək səviyyəsinə, habelə təbii fəlakətlərin baş vermə ehtimalının yüksək səviyyəsinə görə 65-ci yerdə qərarlaşıb. Qvatemala, Yəmənlə Filippin ən təhlükəli ölkələr hesab edilib.

Üzən tunel ideyasının tarixi qədimdir

Geniş əraziyə yayılmış buzlaqları, körfəz və dağları olan Skandinaviya ölkəsi Norveçin qərb sahilində 5,3 milyon insan yaşayır. Burada nəhayətəşüz buz təbəqəsi ilə örtülmüş körfəzləri 1,100 kilometr məsafədə bərayə yüklənmiş avtomobillə qət edərkən cənubdakı Kristiansand və Trondheim şəhərlərinə çatmaq üçün 21 saat vaxt tələb olunur. Bu problemi həll etmək məqsədilə Norveç hökumətinin sifarişləri ilə 40 milyard dollarlıq üzən tunel layihəsi hazırlanıb.

CNN xəbər verir ki, hazırda layihənin tərkib hissəsi olan dünyada ən böyük sualtı restoranın tikintisi başa çatmaq üzrədir. Sonrakı mərhələdə körpülər və dənizin 30 metr dərinliyində 27 kilometr uzunluğunda üzən tunel tikiləcək. Norveç bu tikintinin tamamlanması ilə bənəz layihələri həyata keçirən Çin, Cənubi Koreya və İtaliyanı geridə qoyacaq.

Norveçin İctimai Yollar Administrasiyasının (NPR) məlumatında bildirilib ki, hökumətin dəstəklədiyi bu layihə üzrə tikinti işləri 2050-ci ildə başa çatdırılacaq. NPR-a'nın la-

yihə üzrə meneceri Kyersti Dunham qeyd edib ki, ölkənin yuxarıdakı 50 faizi Kristiansand və Trondheim şəhərləri arasındakı yolun payına düşür. Onun sözlərinə görə, yüksək Avropa standartlarına cavab verməyən bu mərsult boyu insanlar avtomobillərdən və bəzələrdən istifadə etməyə məcbur olurlar ki, bu da səyahəti həm əziyyətli, həm də uzunmüddətli edir. Hökumət rəsmisi əlavə edib ki, üzən tunel layihəsi kommersiya baxımından sərfəli olacaq və insanların rahatlığına xidmət

edəcək. CNN-in məqaləsində xatırladırlar ki, üzən tunel ideyasının tarixi qədimdir. Hələ 1882-ci ildə britaniyalı arxitektör Edvard Rid İngilis körfəzi ilə bu cür tunelin tikilməsi təklifini irəli sürüb. Tunelin "üzən" adlanmasına baxmayaraq, onun gövdəsi dənizin altında möhkəm kabel-lərlə bərkidiləcək. Dənizin 30 metr dərinliyində dalğa və axınların zəif olduğunu nəzərə alan konstruktör tunelin etibarlı olacağına zəmanət veriblər.

Stolüstü tennis həvəskarları qüvvələrini sınaıyblar

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində (ASCO) idmanın digər növləri kimi, stolüstü tennis də maraq böyükdür.

Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Müstəqil Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin idman zalında ASCO-nun əməkdaşları arasında stolüstü tennis turniri keçirilib. Yarışda "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar

Cəmiyyətinin Xəzər Dəniz Neft Donanmasının, Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının, İstehsalat Xidmətləri İdarəsinin, "Bibiheybat" Gəmi Təmiri Zavodunun, "Ziğ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunun, Azərbaycan Dövlət Dəniz

Akademiyasının, Təlim-Tədris Mərkəzinin, ASCO-nun Mühafizə Xidmətinin stolüstü tennis həvəskarları qüvvələrini sınaıyblar.

Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yarışlarda Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının əməkdaşı Cəbrayıl Qədimov birinci, Xəzər Dəniz Neft Donanmasının əməkdaşı Elmar Qafarov ikinci, "Bibiheybat" Gəmi Təmiri Zavodunun əməkdaşı Elşən Kərimov üçüncü yeri layiq görüblər.

Həbib Nurmaqomedova sərt cəza verilib

Müddəq Döyüş Çempionatının (UFC) prezidenti Deyn Uayt qarışıq döyüş növləri üzrə rusiyalı idmançı Həbib Nurmaqomedova verilən cəzanın ağır olduğunu bildirib.

D.Uayt bu barədə deyib: "Həbibin işi üzrə verilən qərar məni heyrətləndirdi. Yarım milyon dollar cərimə və reklam çarxlarında çəkilməyi halda diskvalifikasiya müddəti altı aya qədər azaldılacaq. Düşünürəm ki, bu, çox sərt cəzadır".

Xatırladaq ki, ABŞ-in Nevada ştatının atletika komissiyası (NSAC) UFC çempionu Həbib Nurmaqomedovu Las-Veqasda baş tutan "UFC 229" turnirində irlandiyalı Konor Makqreorla döyüşdən sonra saldıqı davaya görə doqquz ay müddətinə diskvalifikasiya

edib. O, idman yarışlarından kənarlaşdırılmaqla yanaşı, həm də 500 min dollar məbləğində cərimələnib. Reklam çarxlarına çəkilməyi təqdirdə diskvalifikasiya müddətinin altı aya qədər azaldılacağı barədə şərti isə H.Nurmaqomedov qəbul etməyib.

Xatırladaq ki, H.Nurmaqomedov ötən il oktyabrın 7-də irlandiyalı Konor Makqreoru məğlub edərək çempionluq kəmərinə qoruyub. Rusiyalı döyüş ustası qarışıq döyüş növləri üzrə keçirdiyi 27 qarşılaşmanın hamısında qalib gəlib.

Futbol klublarımızın 2018-ci ildə transferlərə xərclədikləri və qazandıqları məbləğ açıqlanıb

Azərbaycan futbol klublarının 2018-ci ildə transferlərə xərclədikləri və qazandıqları məbləğ açıqlanıb.

Klublarımız transferlərə 2,1 milyon dollar xərcləyiblər. Azərbaycan bu göstərici ilə dünyada 47-ci yerdədir. Siyahıya 1 milyard 981,3 milyon dollarla (ötən ildə müqayisədə 20,5 faiz çox) İngiltərə klubları başlıq edir. İspaniya klubları 1 milyard 352,5 milyon dollarla (85,2 faiz çox) ikinci, İtaliya isə 848,9 milyon dollarla (29,8 faiz çox) üçüncü pillədə qərarlaşıblar.

Klublarımızın transfer gəlirləri isə 1,4 milyon dollar təşkil edib. Ölkəmiz bu göstəricidə 73-cü sıradadır. Gəliri

görə isə ilk sırada 936,3 milyon dollarla Fransa (45,4 faiz çox), ikinci yerdə 935,2 milyon dollarla İngiltərə (42,7 faiz çox), üçüncü yerdə isə 908 milyon dollarla İspaniya (8 faiz çox) qərarlaşıb.

Qeyd edək ki, ötən ildə müqayisədə Azərbaycan təmsilçilərinin ümumi transfer xərcləri 61,6 faiz azalıb, gəlirləri isə 95,7 faiz artıb.

"Səbail" klubu ukraynalı qapıçı ilə müqavilə imzalayıb

Bakının "Səbail" klubu heyətində daha bir futbolçu cəlb edib.

Ukraynalı qapıçı Oлександр Rıbka ilə "Səbail" arasında cari mövsümün sonunadək müqavilə imzalanıb.

Daha əvvəl Ukraynanın "Dinamo" (Kiyev), "Dinamo-2", "Dinamo-3", "Obolon", "Şaxtyor" (Donetsk), Türkiyənin "Karabükspor", "Afjet Afyonspor" klublarında çıxış edən 32 yaşlı qolkipər müəyyən vaxtlarda Ukrayna milli komandasına da cəlb olunub.

Dörd dəfə Ukrayna çempionu, 4 dəfə Ukrayna Kubokunun, 1 dəfə Ukrayna Superkubokunun qalibi olan Oлександр Rıbka 2011-ci ildə ölkəsində "Ən yaxşı qapıçı" mükafatına layiq görülmüşdür.

Orqanizmi möhkəmləndirən meyvə-tərəvəzlər

Orqanizmi möhkəmləndirmək və soyuq qış günlərinə hazırlaşmaq üçün bir sıra tərəvəzlərdən istifadə etmək məqsəda uyğun sayılır.

Orqanizmin qüvvətlənməsi və top-ladığı vitaminlərlə əlverişsiz hava şəraiti nəticəsində baş verə biləcək problemlərə qarşı mübarizəyə hazır olması üçün düzgün qidalanma vacib şərtlərdən biridir. Mütəxəssislərin fikrincə, tərkibi efir yağı və vitaminlərlə zəngin olan sarımsaq soyuq aylarda istifadə edilməsi vacib olan qidalardandır. O, soyuq döyüşməyə qarşı güclü vasitədir. Payız və qış aylarında hər gün bir diş sarımsaq qəbul etməklə orqanizmin soyuq döyüşməyə və infeksiya əleyhinə müqavimətini və immunitetini artırmaq mümkündür.

Karəvizin tərkibində olan maddələr başqa heç bir tərəvəzdə yoxdur. Onun kalori miqdarı həddən artıq azdır və sinir sistemi üçün faydalıdır. Qanın tər-

kibində xolesterinin miqdarını azaldır, ürək-damar sisteminin fəaliyyətini yaxşılaşdırır, orqanizmdə serotonin ifrazını artırır.

Tərkibində çoxsaylı faydalı maddələr və vitaminlər olan kələm vacib tərəvəzlərdən sayılır. Alimlərin onun tərkibindəki U vitamininin maddə xorası və onikibarmaq bağırsağın müalicəsində xeyirli olduğunu bildirirlər. Kələmin ehtiva etdiyi S, B1, B2 və digər vitaminləri iltihab əleyhinə faydalıdır və ağrıkəsici kimi də təsir göstərir. Kələm yemək damarları möhkəmləndirir, ürəyin işemik xəstəlikləri və böyrək xəstəliyinə qarşı faydalıdır. Qırmızı kələmin tərkibi isə S vitamin ilə zəngindir. Həkim və diyetoloqlar mədə xəstəliyindən əziyyət çəkənlərin qırmızı kələmlə qidalanmasını məsləhət görürlər. Damar divarlarını möhkəmlənməsi və elastikləşməsinə onun müsbət rolu var.

Yerkökünün tərkibindəki beta-karotin görmə qabiliyyətinə səmərəli təsir edir. A vitamini göz xəstəliklərinin müalicəsində faydalıdır. Nikotin turşusu, maqnezium, fosfor, eləcə də B və D vitaminləri orqanizmi möhkəmləndirir. Yerkökü həm də ödqovucu və bəlgəmgətirici təsirə malikdir.

Tərkibində S vitamininin miqdarı digər tərəvəzlərlə müqayisədə daha çox olan çuğundur qanı artırır, özündə yod, maqnezium, dəmir və kalsium ehtiva edir. Mədə və qaraciyərdən toksinləri çıxarır, anemiya, qan xəstəlikləri və qanın laxtalanması problemləri zamanı məsləhət görülmür. Qalxanvari vəz üçün çox faydalıdır.

Soyuq aylarda həm də alma, armud, xurma qışqarmada, quşüzümü və digər payız meyvələrindən istifadə etmək məsləhət görülmür.

Təkcə dadına görə sevilmir...

Çay süfrəsini onsuz təsəvvür etmək mümkün deyil. Lakin, bu atırlı sitrus meyvəsi ilə çay içərkən şəkərdən istifadə etmək məsləhət görülmür.

Limon təkcə dadına görə sevilmir...

Tarixi mənbələrə əsasən limonun əsl vətəni Hindistandır. Sonralar bu meyvə Hindistanın Himalay dağlarından Mesopatamiyaya, oradan da İtaliyaya aparılıb. X əsrdə ərəblər limonu Fələstində yetişdirdilər. Xaç yürüşləri zamanı limon yenidən Fələstindən Avropaya qayıdıb.

Limonu Azərbaycana lap qədim zamanlardan gətirməyə başlayıblar. Bütün sitrus meyvələri kimi, o da yalnız Lənkəran və Astara rayonlarında yetişdirilir.

Ölkəmizə sonradan gətirilsə də, limonun faydalı olduğu dərhal başa düşülmüşdür. Möhkəm qabığı onu hər fəsildə saxlamağa imkan verir. Qabıq həm də limonun tərkibindəki vitaminlərin uzun müddət saxlanılması üçün sipər rolu oynayır.

XI əsrdə İbn Sina ürək xəstəliyinin müalicəsində limonun əvəzsiz dərman olduğunu yazırdı. O, limonu hamilə qadınlara və sarılıq xəstəliyinə tutulmuş xəstələrə yeməkdə istifadə etməyi məsləhət görürdü.

Limon müasir dövrün geniş yayılan təzyiqli xəstəliklərdə tez və təsirli nəticə verən vasitə kimi istifadə edilir. Kulinariya, ətriyyat və kosmetologiyada da limonun istifadəsi geniş yayılıb. Limon kosmetologiyada ağardıcı vasitə kimi istifadə olunur. Onun köməyi ilə sızanaq izlərini və yaydan qalan piqment ləkələri aradan qaldırmaq olur. Bu bitkinin tərkibi C vitamini ilə zəngin olduğuna görə orqanizmdə olan şlak və toksinlərin təmizlənməsində xüsusi rol oynayır. Dirsəklərdə olan quruluq və qaralma zamanı da limondan istifadə olunur. Həftədə iki-üç dəfə bu meyvəni ortadan iki yerə bölüb həmin nahiyəyə sürtməklə problemi aradan qaldırmaq mümkündür. Limonun qabığının diş sürtülməsi ağardıcı təsir göstərir. Diş macununa bir qədər limon şirəsi və soda əlavə edilməsi də dişlərin ağarmasına, diş dibinin möhkəmlənməsinə səbəb olur.

Otaq şəraitində yetişdirilən limonun xüsusi növləri var. Bu bitki yalnız yaz və yay aylarında iki-üç dəfə boy atır, qışda isə istirahət edir. Növündən asılı olaraq limon ildə bir dəfədən dörd dəfəyə qədər meyvə verir. Bitkinin yarpaqları otaqdakı havanı müxtəlif

mikroblardan təmizləyən fitonsidlər buraxır. Limonun xoş ətri müsbət təsir göstərir, stressdən azad edir, yaddaşı yaxşılaşdırır, iş qabiliyyətini artırır. Ona görə də evdə yetişdirmək üçün güclü ətraf malik limon növləri seçmək lazımdır.

Limon ağacının yaxşı vəziyyəti yarpaqların sağlam və təza olması ilə müəyyən edilir. Hər yarpağın ömrü iki-üç ildir. Vaxtından əvvəl yarpaqların tökülməsi isə hansısa bir xəstəliyin əlamətidir. Ciddi qaşığıya ehtiyacı olan və bununla belə o qədər də böyüyüb boy atmayan limon ağacı yaxşı qulluq ediləndə otaq şəraitində 70, açıq şəraitdə isə 100 ildən 200 ilə qədər yaşayır. Bir çox iqlimlərə və xərəkətlərə davam edən limonun maraqlı bir xüsusiyyəti var. Turş dadına baxmayaraq onun tərkibində bəzi şirin meyvələrdə olduğu qədər daha çox şəkər var. Halbuki bəzi xalqların mətbəxinə bu bitkidən istə-haəçici turşu kimi istifadə edilir.

Planşet və televizorlar uşaqlarda inkişafı ləngidir

Televizor ekranı və ya planşet kompüterinin qarşısında çox vaxt keçirən uşaqlar problemləri çətin həll edir, öz həmyaşdamları ilə pis ünsiyyət qurur və 5 yaş dövrü üçün inkişaf vərdişlərini daha zəif nümayiş etdirirlər.

Bu qənaətə kanadalı ekspertlər gəliblər.

Kiçik yaşlı uşaqların valideynləri özlərinə az da olsa vaxt qazanmaqdan ötrü körpəsini televizor və ya planşet kompüterinin qarşısına qoymaq firsətindən istifadə etməyə çox həvəsli olurlar. Məlumdur ki, uşaqlar onların valideynləri ev işləri görərkən və yaxud dostları ilə ünsiyyətdə olarkən sözün əsl mənasında ekrana "yapışır-lar". Tədqiqatlar sübut edib ki, bu üsul uşağın inkişafında mənfəət nətəcəyə gətirib çıxarır. Onun müəllifləri ünsiyyət,

problemlərin həlli və digər şəxsi inkişaf vərdişlərini 2, 3 və 5 yaşında olan 2400 uşaq üzərində qiymətləndirilib.

Müəyyən edilib ki, vaxtının çoxunu ekran qarşısında keçirən 2 yaşınadək uşaqlarda artıq 3 yaşında olarkən ləng inkişafın əlamətləri görünür. Televizor ekranlarının və planşet kompüterlərinin qarşısından çəkilməyən 3 yaşlı uşaqlar artıq 5 yaşında öz yaşadlarından inkişaf-

da gözəqarpacaq dərəcədə geri qalıblar. Bununla əlaqədar Kalqari Universitetindən olan tədqiqatçılar azyaşlıların valideynlərini öz həyatlarını bəsitləşdirməyə, ünsiyyət vasitəsilə və təkcə əyləncəni deyil, həm də təlimi nəzərdə tutan müxtəlif fəal oyunların köməyi ilə uşağın inkişafında şəxssən iştirak etməyə çağırırlar.

Bununla yanaşı, tədqiqatçılar bəzi qadınların uşağın təlimi üçün yüksək potensiala malik olmasını etiraf edirlər. Lakin valideynlər həmin cihazlardan heç də bu məqsədlər üçün istifadə etmirlər. Uşaqlar əksər hallarda cizgi filmlərinə baxır və ya onları diqqətini ifrat dərəcədə çəkməsinə oynaqla oynayırlar. Bu, uşaqların və digər vərdişlərinin inkişafına kömək etmir.

Həyati təhlükəli xəstəlik olmasa da...

Allergik rinit infeksiya ilə əlaqəli olmayan burunun nazal membranının iltihabıdır.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasının saytının məlumatına görə, bu problemə allergiyaya meyilli insanlarda xüsusilə daha çox rast gəlinir. Bu, əksər hallarda ömürboyu davam edən, yaşlanma ilə birlikdə şiddəti zəifləyən xəstəlikdir. Xəstəlik yaz aylarında, ağacların tozlandığı dövrdə daha da şiddətlənir.

Allergik rinit genetik olaraq ötürülən xəstəliklər arasında ön sıradadır. İnkişaf etmiş ölkələrdə əhalinin təxminən 10-20 faizində bu problem mövcuddur. Son 15 ildə bu xəstəliyə daha çox rast gəlinir. Təxminən 10 yaş gəlincə rinitin başlanğıcına ən çox rast gəlinən dövrdür. Xəstəlik 80 faiz hallarda 20 yaşından əvvəl başlayır, ortaya çıxdıqdan sonra isə uzun illər davam edir.

Allergik rinit həyati təhlükəli xəstəlik deyil, lakin insanların həyat səviyyəsinə əhəmiyyətli şəkildə təsir edən problemdir. Bu səbəbdən də allergik rinitin diaqnozu və müalicəsi çox vacibdir.

Çox vaxt ağaqqaq dişlərə sahib olmaq sağlamlıq əlaməti kimi qəbul olunur. Lakin aparılan tədqiqatlar bunun heç də belə olmadığını göstərir.

Dişləri həm ev, həm də klinik şərhiyə ağartmaq olar. Lakin bəyaz dişlərə

Əlimdə fırça...

sahib olmağın xeyirli cəhətləri ilə yanaşı, zərərli tərəfləri də var.

Klinik şəraitdə ağartma seansları həddindən artıq aparılmamalıdır. Həmin proses ildə 2-3 dəfə aparılarda diş emalına zərərli təsir göstərir. Həddindən çox ağartma sonradan fəsadlara səbəb olur. Məsələn, dişlərdə həssaslıq artır, çox soyuq və çox isti maye və qida qəbul etmək mümkün olmur.

Mütəxəssislər söyləyirlər ki, hər ka-

sin fərdi olaraq dişinin çalığı var. Dişlərin rəng çalığı onların daxili rəngi, gen və yaşdan asılıdır. Ancaq bununla yanaşı, dişlərin rənginə təsir edən bir neçə amillər var. Məsələn, siqaret çəkənlərdə tütünün tərkibində olan nikotin, mədə-bağırsaq xəstəlikləri, normal qidalanmama, fırça və yuyucu vasitələrdən düzgün istifadə olunmaması da dişlərin rənginin dəyişməsinə səbəb ola bilər.

Ev şəraitində dişlərin ağardılması üçün soda və təbii limon suyunu qarışdıraraq fırça vasitəsilə dişlərə sürtmək olar.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHIROV

Ünvanımız:
AZ1029, Bakı şəhəri,
Heydər Əliyev prospekti, 152
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76;
12-36 (daxili)

Qəzetin təsisçisi:
"Azərbaycan Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyəti

Qəzet "Dəniz" qəzetinin
kompyuter mərkəzində
yığılmış, səhifələnməmiş və
"Azərbaycan" nəşriyyatında
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə: 275
Tiraj: 2000
Sifariş: 461